

стигналь до най голъма славна знаменитост; и може съмъло да се кажи, на основание на историческите събития отъ XIII и XIV столѣтія, че той славенъ градъ занимаваше по него време най първото място. — Тъй напримъръ се разказва, „че царскія и Богоспасаемія градъ Търново е билъ Царицата на градовете, Управляющія и великославнія градъ, който словомъ и дѣломъ е билъ вторія градъ следъ онзи на Царь Константина (Цариградъ);“ при това, Търново е превъходило всичките други градове на Българія по своето богатство и по завидната му роля, и по великиятъ събития, що съществуващи въ той градъ въ гражданско и черковно отношение; єще и по естественното, отчасти и искусственното си укрепление, Търново е превъходило не само всичките Български градове, но и много други въ Европа. Градътъ е много ветъ, и намъ не бѣ възможно, поне приблизително, да узнаемъ годината на първоначалното му учрежденіе. Извѣстенъ станъ той градъ, както и подгорѣ видѣхми, отъ онова време, когато Шишманъ I съзвѣ идѣятъ: „да дѣйствува за да се свали Царь Петъръ отъ Престолъ-тъ му въ Преславъ (около 950 год.);“ а понеже Шишманъ I бѣ Търновецъ, и понеже това съзаклятие срещу Царь Петра се правише заедно съ други Боляри въ Търново: спорядъ това, и той градъ се прослави, следователно и отъ него време насамъ е и добылъ свойта известност. По всяка вѣроятностъ, той градъ се е учредилъ спорядъ естествено-обранителната му, междно достъпна мястностъ; и най напредъ трѣба да е заселена Трапезица, а отсетиѣ Хисаря и близнитѣ имъ низки места. Той градъ е получилъ названіето си вижда се отъ многобройнитѣ тржнаци, или тржливи джрвета, що сѫ се намирали по тая мястностъ, които отчасти и до днесъ сѫ се завардили. —

Градътъ Велико Търново е ималъ и другъ много знаменитъ международна важност: въ той градъ сѫ ставали черковни събори (конциліи), въ които сѫ се разглеждали и обсъждали разни еретически поученія, каквито сѫ били богумилските,